

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 4. november 2019 2019

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 12 (MOF alm. del) stillet 9. oktober 2019 efter ønske udvalget.

Spørgsmål nr. 12

”Vil ministeren kommentere materialet fra Bæredygtigt Landbrugs foretræde for udvalget 2/10-19 om udledning af næringsstof fra spildevand, jf. MOF alm. del - bilag 22?”

Svar

Bæredygtigt Landbrug konstaterer, at punktkilderne udgør ca. 35 procent af den samlede fosforudledning og godt 10 procent af den samlede kvælstofudledning. Det niveau stemmer overens med Miljø- og Fødevareministeriets opgørelser. I 1990 udgjorde punktkilderne omkring 80 procent af fosforudledningen og ca. 25 procent af kvælstofudledningen. Særligt på spildevandsområdet er der sket en markant reduktion af næringsstofudledningerne siden 1989.

Den gennemsnitlige udledning af kvælstof fra alle danske renselanlæg var i 2017 på 4,9 mg/l og ikke 5,7 mg/l som Bæredygtigt Landbrug oplyser. Udledningen af fosfor var i 2017 på 0,48 mg/l og ikke 0,86 mg/l som Bæredygtigt Landbrug oplyser.

Der er positivt, at landmændene selv udfører drænvandsprøver, men drænvandet repræsenterer kun en del af den samlede udledning af kvælstof og fosfor fra de dyrkede arealer. En del af udvaskningen af næringsstoffer fra marker sker gennem jorden som diffus udledning. Desuden kan drænvandsmålinger i dele af året være påvirket af opstigende grundvand.

Bæredygtigt Landbrugs beregninger på koncentrationer i regnbetingede udledninger dækker alle regnbetingede udledninger. Det vil sige både spildevandsoverløb og regnvandsudløb. Derfor får man lavere koncentrationer, end hvis man kun kigger på spildevandsoverløb. På spildevandsoverløb var værdierne i 2017 1,7 mg/l for fosfor og 7,5 mg/l for kvælstof.

Når man kigger på Danmarks samlede rensning af spildevand i forhold til EU's byspildevandsdirektiv, har Danmark en meget høj kravoverholdelse. Det fremgår af en rapport fra EU-Kommissionen af 4. december 2017 ”Den niende status for gennemførelsen og

programmerne for gennemførelse af Rådets direktiv 91/271/EØF om rensning af byspildevand¹.

Et nabotjek, som COWI gennemførte i 2018 viser, at for punktkildeudledningen pr. indbygger af kvælstof ligger Danmark på niveau med Holland. Tyskland ligger lidt lavere end Danmark, mens Polen og Sverige ligger højere. For fosfor ligger Danmark på niveau med Tyskland og Polen. Holland ligger lidt lavere og Sverige ligger lavest. I Holland er de regnbetingede udløb dog ikke opgjort. Sverige har i en længere årrække haft fokus på at reducere udledninger af fosfor af hensyn til den økologiske tilstand i de svenske søer og Østersøen.

For København er fosforkoncentrationen i udledningen af rensset vand i 2013 højere end for de øvrige byer. Dette skyldes, at de to største renselanlæg i København (Lynetten og Damhusåen) i 2013 havde væsentlig højere udledninger af fosfor end normalt. De højere udledninger af fosfor medførte en overskridelse af kravværdien for Lynetten, og Miljøstyrelsen indskærpede derfor, at udledningstilladelsen fremover skulle overholdes. I den seneste Punktkilderapport² fra Miljøstyrelsen ligger fosforkoncentrationerne for 2017 for de to renselanlæg på 0,73 mg/l, hvilket er under halvdelen af kravene i deres udledningstilladelser.

Der er allerede i dag krav om, at vandselskaberne skal indrapportere slamflugt til Miljøstyrelsen. Men jeg mener fortsat, at der skal bedre styr på udløb af spildevand i overløb generelt. Jeg har derfor bedt Miljøstyrelsen sikre, at der blandet andet bliver bedre styr på data for overløb.

Lea Wermelin

/

Kristian Hovgaard Juul-Larsen

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017DC0749&from=EN>

² <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2019/02/978-87-7038-042-3.pdf>